

SCENARII VULNERABILE
CUM ATACĂ RUSIA
DEMOCRATIA
REPUBLICII MOLDOVA

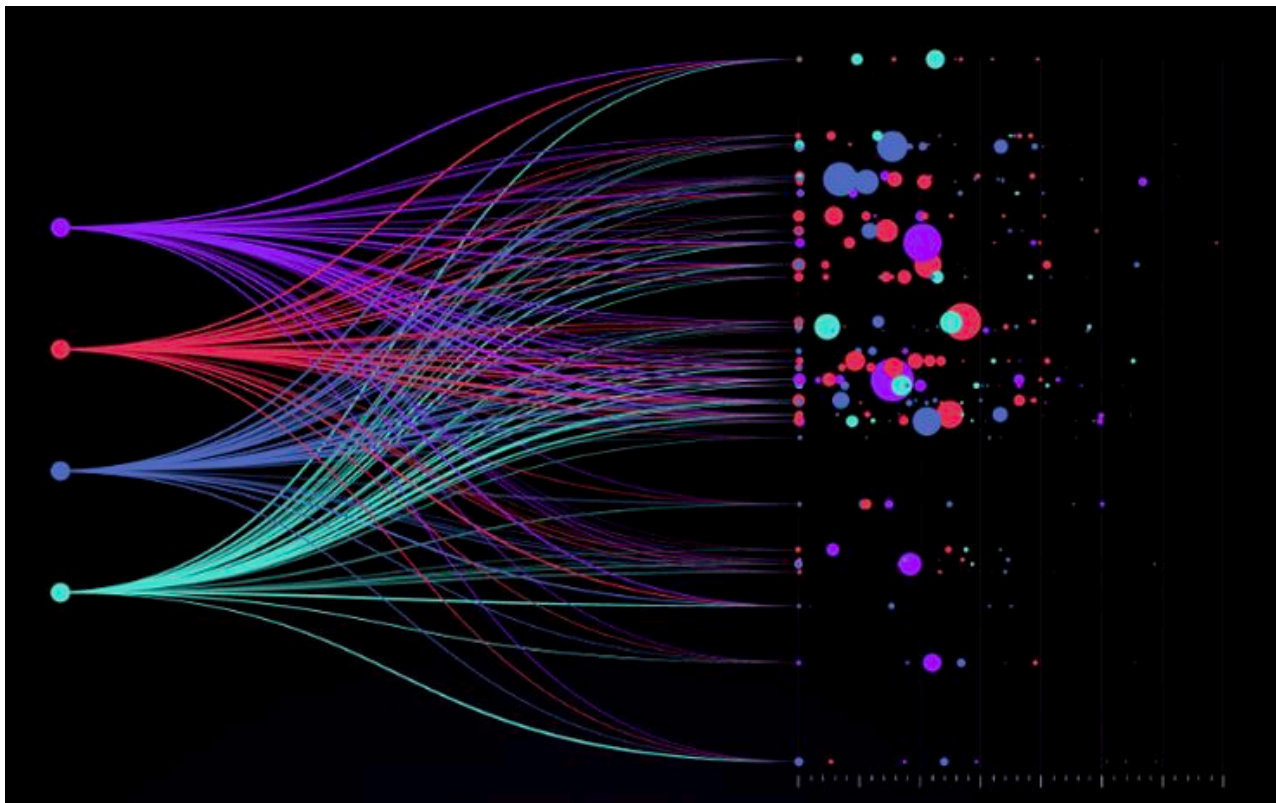
NOTĂ DE INFORMARE
CHIȘINĂU, IULIE 2025

I. MIZA ȘI CONTEXTUL ACTUAL

Rusia desfășoară împotriva Republicii Moldova un război hibrid de lungă durată, menit să exploateze vulnerabilități interne, să fractureze majoritatea pro-europeană și să creeze condițiile pentru o realiniere politică sub controlul Kremlinului. În joc nu este doar direcția politică a următorilor ani, ci însăși opțiunea strategică a țării: continuarea drumului spre Uniunea Europeană sau o involuție dureroasă spre sfera de influență rusă.

Alegerile parlamentare din 2025 reprezintă punctul central al acestei confruntări. Kremlinul și rețelele sale interne — partide pro-ruse declarate, formațiuni populiste radicale, dar și „fals pro-europeni” cu agendă ascunsă — își coordonează eforturile pentru a înclina balanța. Obiectivul lor principal este instalarea unui guvern aliniat Rusiei, capabil să blocheze integrarea europeană, să anuleze reformele democratice și să reorienteze politica externă a țării.

CCSCD, împreună cu alte instituții ale statului, monitorizează constant amenințările și construiește un răspuns pe baza unor scenarii de lucru validate din experiențele recente. Aceste scenarii rezultă din analiza unor tipare clare de acțiune, adaptate contextului electoral și bazate pe resurse financiare masive, majoritar ilegale, direcționate de Rusia și interpușii săi.

II. SCENARIILE MAJORE DE DESTABILIZARE URMĂRITE DE RUSIA ȘI ALIAȚII SĂI DIN MOLDOVA

Rusia și rețelele pro-ruse din țară exploatează vulnerabilitățile economice, sociale și politice pentru a influența opinia publică, a diviza societatea și a slăbi instituțiile democratice. Obiectivul final este oprirea integrării europene și readucerea Moldovei sub controlul Moscovei. În acest sens aceasta folosește patru scenarii de destabilizare.

a) **„Vulnerabilitatea economică”**, sau Exploatarea dificultăților economice. Prețurile ridicate, veniturile mici și criza energetică din 2025 sunt prezentate ca efecte ale apropierii de UE, nu ca rezultat al șantajului rusesc. Moscova se oferă drept „soluție” salvatoare, mascând costurile reale ale dependenței energetice. În acest tip de propagandă, creșterea facturilor la încălzire, instabilitatea prețurilor la electricitate și scăderea puterii de cumpărare sunt puse exclusiv pe seama „obsesiei anti-ruse” și a „vânzării Moldovei către Bruxelles”.

b) **„Pretinsul control extern”** sau Exploatarea fricii de deznationalizare. Uniunea Europeană este portretizată ca o forță ostilă care „distruge valorile tradiționale” și „controlează” instituțiile moldovenești. Participarea diasporei la vot este folosită pentru a induce percepția de ingerință externă, iar investițiile europene sunt prezentate ca forme de colonizare. Se insistă pe ideea că subiecții pro-UE manipulează alegerile și că singura opțiune pentru salvarea culturii și resurselor Moldovei este o ruptură de Occident.

c) **„Proximitatea războiului din Ucraina”** sau Exploatarea nesiguranței fizice. Conflictul din Ucraina este transformat în avertisment direct: Moldova ar fi „următoarea victimă” dacă rămâne pro-occidentală. Tema „neutralității” constituționale este abuzată pentru a submina sprijinul public pentru integrarea europeană, iar retorica promovată induce ideea că apropierea de Occident aduce inevitabil războiul pe teritoriul Moldovei.

d) **„Regiuni și minorități”** sau Exploatarea diviziunilor sociale și etnice. Problemele din UTAG și regiunea transnistreană sunt folosite pentru a alimenta sentimentul de discriminare al vorbitorilor de rusă și pentru a crea percepția unui risc iminent de conflict intern. Criza energetică din 2025, tensiunile constituționale și dificultățile economice sunt integrate în aceste narațiuni pentru a sugera că Chișinăul nu guvernează pentru toți și că apropierea de Occident riscă să provoace ostilități.

III. PERIOADA PRE-ELECTORALĂ

Înainte de scrutin, obiectivul central al Rusiei și al actorilor săi locali este modelarea percepției publice și erodarea încrederii în instituțiile-cheie, precum Comisia Electorală Centrală, sistemul judiciar și presa independentă. Tactica aplicată este „3DP” – Dezbină, Delegitimează, Discreditează, Promovează - la care se poate adauga „Descurajează”, adică reducerea participării acolo unde voturile pro-democratice nu pot fi modificate (cum este cazul diasporei).

Acțiunile vizează lansarea de acuzații anticipate de fraudă, sprijinite prin sondaje manipulate și scurgeri false de date, alimentarea narațiunilor precum „stat capturat”, „UE ne folosește”, „identitate pierdută” sau chiar „fascism” și „genocid”, mutând dezbaterea din plan rațional în cel emoțional.

Fragmentarea deliberată a votului pro-european se face prin promovarea de partide „noi”, prezentate ca alternative constructive, dar finanțate indirect din surse obscure, netransparente. Figuri publice care încă se bucură de o imagine pro-UE sunt folosite pentru a transmite mesaje ambigue, creând confuzie și diluând sprijinul pentru guvernarea democratică.

Rețelele proxy interne și actori externi (cum sunt oligarhii fugari) sunt activate intens pe Telegram, TikTok și YouTube, folosind deepfake-uri, satire distorsionate și teorii conspiraționiste. Rețele religioase și culturale sunt folosite pentru „spălarea narațiunilor”, adică inserarea mesajelor de propagandă în discursuri cu autoritate morală și influență comunitară. Capacitatea de mobilizare prin corupție electorală este deja demonstrată: peste 130.000 de voturi cumpărate sau influențate la alegerile trecute, cu accent pe zonele economic vulnerabile precum Găgăuzia, Taraclia și nordul rural.

IV. PERIOADA ELECTORALĂ

În zilele votului, Rusia și aliații săi pot trece de la influență informațională la acțiuni directe de perturbare a exercițiului electoral. Blocarea accesului la secțiile de votare, aglomerarea intenționată a procesului pentru a împiedica alegătorii să voteze, alarme false care să ducă la suspendarea temporară a votului și răspândirea de știri false despre „fraude” în diaspora sunt tactici previzibile.

Pot fi organizate proteste „spontane” în apropierea secțiilor de votare, cu scopul de a intimida alegătorii, iar rețelele sociale vor fi saturate cu postări sincronizate, transmisiuni live și mesaje alarmiste menite să inducă ideea că procesul electoral este compromis încă dinaintea închiderii urnelor. Aceste acțiuni urmăresc crearea unui climat de haos, reducerea prezenței la vot și pregătirea terenului pentru contestarea rezultatelor.

În fața unor astfel de încercări, instituțiile statului își mențin vigilența și capacitatea de reacție, fără a lăsa spațiu de manevră celor care ar urmări deturnarea procesului democratic.

V. PERIOADA POST-ELECTORALĂ

După anunțarea rezultatelor, Moscova își va continua strategia indiferent de configurația parlamentului. În cazul unui parlament fragmentat, tacticile vizează formarea unui guvern pro-rus prin negocieri netransparente, forțarea unor noi alegeri, blocarea formării unui guvern pro-european sau subminarea consensului democratic prin proteste, campanii de delegitimare și acuzații de fraudă.

Acțiunile sunt integrate într-un ciclu continuu de Divizează - Delegitimează - Discreditează - Promovează - (Descurajează), menit să mențină tensiunea socială, să erodeze autoritatea instituțiilor și să pregătească următoarea oportunitate de intervenție.

VI. CONCLUZIE

Aceste scenarii nu sunt simple exerciții teoretice, ci rezultatul unei analize bazate pe acțiuni deja folosite împotriva Republicii Moldova. Pericolul este real, resursele adversarului sunt considerabile, iar lupta este inegală: Moldova respectă regulile democrației, în timp ce Rusia și rețeaua sa locală operează în afara oricărei constrângeri legale sau morale.

Protejarea democrației nu este doar responsabilitatea instituțiilor statului. Fiecare cetățean are un rol direct: să se informeze din surse credibile, să respingă manipularea, să participe la vot și să raporteze tentativele de corupere a alegerilor. În fața unui adversar care mizează pe intimidare, specularea necunoștinței și acapararea voinței populare, cel mai puternic răspuns este o societate vigilentă, informată și unită.